

ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ВЧИТЕЛІВ

*Козак Анжела Юріївна
вчитель англійської мови*

Уманська загальноосвітня школа №11

Казак Юлія Юріївна

Викладач кафедри теорії та практики іноземних мов

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Державна політика, спрямована на зміцнення інтелектуального і духовного потенціалу нації, розвиток науки і техніки, збереження і примноження культурної спадщини реалізується через діяльність педагога. Пріоритетом у реформуванні педагогічної освіти повинне стати виховання освіченого фахівця, який має значну культурологічну підготовку.

Проектна діяльність є одним із дієвих інструментів професійної підготовки, що не лише сприяє підвищенню суб'єктності навчання, активізації засвоєння набутих знань, умінь і навичок, їх практичного використання, а й забезпечує комплексну реалізацію завдань підготовки сучасного спеціаліста. Загальновідомо, що проектна діяльність має цінні педагогічні можливості під час вивчення педагогічних дисциплін, оскільки забезпечує майбутнім вчителям «вільний вибір дій та виявлення ініціативи» (Д. Жак), дає можливість задіяти у проектній діяльності «і розум, і серця, і руки» (І. Флітнер) та «створює умови для взаєморозуміння через урахування вікового і освітнього рівня тих, хто навчається» (Дж. Айрінг).

Важливою складовою проектної діяльності є практична спрямованість на результат, що може бути отриманий у процесі розв'язання проблеми. Цей результат можна побачити, усвідомити, використати в реальній практичній діяльності. Для отримання результату необхідно навчити майбутніх педагогів використовувати власний досвід, знання з інших предметів, самостійно мислити, знаходити та розв'язувати проблеми, прогнозувати наслідки.

Проектна діяльність під час вивчення педагогічних дисциплін виконує наступні функції: когнітивно-розвивальну (спрямована на реалізацію навчальних, виховних і розвивальних цілей професійної підготовки майбутніх

педагогів, зосереджена на формуванні у них пізнавального інтересу до обраного фаху, педагогічного світогляду й обстоює необхідність досягнення певного рівня мислення для розуміння особливостей учительської професії, а також тих подій, що відбуваються в освіті й соціумі), дієво-практичну (спрямована на формування стійкого інтересу до майбутньої професії вчителя крізь призму «живих» проблем та ситуацій, практичне цілеспрямоване оволодіння професійно значущими знаннями, вміннями і навичками, а також інноваційним досвідом продуктивної самостійної діяльності), продуктивно-творчу (передбачає пошук оригінального, нестандартного вирішення завдань освітньої практики, отримання освітнього продукту), регулятивно-рефлексивну (зміст полягає в регулюванні й корекції діяльності суб'єктів проектування).

Успішне функціонування моделі організації проектної діяльності можливе за певних педагогічних умов, а саме: створення професійно орієнтованого освітнього середовища (надає можливість зміни напрямку освітнього процесу, що передбачає свободу вибору особистості; забезпечує існування варіативних способів досягнення кінцевої освітньої мети); оптимізація соціальної комунікації суб'єктів проектної діяльності (забезпечує обмін інформацією, передання та засвоєння соціального досвіду, співпереживання, пізнання особистості, самоствердження, продуктивну організацію взаємодії); реалізація професійного контексту в проектній діяльності майбутніх учителів (полягає у наближенні навчального процесу до майбутньої професійної діяльності через наповнення професійним контекстом); стимулювання самостійної пізнавальної діяльності (сприяє саморозвитку та самоактуалізації майбутніх педагогів через індивідуалізацію та самостійну пізнавальну діяльність, пізнання нового як отримання додаткових знань, розвиток культури педагогічного мислення, глибше освоєння матеріалу, розвиток індивідуальних та професійно значущих якостей особистості); забезпечення диференціації та індивідуалізації навчання (проявляється у педагогічному впливові на кожну особистість, що ґрунтується на глибокому знанні педагогом індивідуальних особливостей, нахилів та інтересів тих, хто навчається).

Зазначимо, що розуміння закономірностей розвитку і формування мети та мотивації дозволить успішно здійснювати проектну діяльність майбутніх учителів, сприяючи більш усвідомленому вивченню педагогічних дисциплін, стане тим містком, що поєднає педагогічну теорію і практику, створить внутрішню передумову для забезпечення пізнавальної активності та самостійності майбутніх учителів. Тобто через зміст навчальних проектів вони мають можливість створити цілісне уявлення про специфіку майбутньої професійної діяльності, а саме оволодіння знаннями основних підходів до моделювання виховної системи класу, наукових методів педагогічної діагностики, знаннями з методики організації та проведення виховних заходів, колективних творчих справ тощо; основних напрямів і завдань роботи класного керівника з батьками; умінь аналізувати літературу з проблем організації виховної роботи класного керівника, моделювання виховної системи учнівського колективу, складання плану виховної роботи, застосування методів педагогічної діагностики, організацією колективної творчої діяльності учнів, проведенням батьківських зборів.

Виявлено, що майбутні вчителі мають змогу здійснювати апробацію проектів під час проходження навчальної практики в школі. Необхідно також підкреслити, що саме залучення до проектної діяльності стимулює інтерес майбутніх педагогів до визначеної ними проблеми навчального проекту з питань освітньої практики, оволодіння необхідними знаннями, умінь і навичками для її вирішення, практичного застосування отриманих результатів, сприяє формуванню у них професійної готовності до педагогічної діяльності, яка є динамічною системою та зумовлена рівнем творчого й технологічного потенціалу майбутніх учителів.

Список використаних джерел:

1 Сбруєва А. А. Історія педагогіки у схемах, картах, діаграмах / А. А. Сбруєва, М. Ю. Рисіна. – Суми : СумДПУ, 2000. – 208 с.

2. Сисоєва С. О. Сучасні аспекти професійної підготовки вчителя / С. О. Сисоєва // Педагогіка і психологія. – 2005. – № 4. – С. 60–66.